

Формування полікультурної компетенції у майбутніх фахівців туристичної сфери

Туризм – явище багатоаспектне, наднаціональне та полікультурне. Тому виникає питання: яким же має бути сучасний фахівець з туристичного обслуговування, щоб стати справжнім носієм миру, щоб володіти сумою знань, вмінь, навичок для успішної полікультурної комунікації?

Питання складне, відповідь неоднозначна. Мабуть, цьому потрібно вчитися все життя. Але закласти фундамент культурологічних знань про країни і народи світу, сприяти формуванню вмінь і навичок успішного міжетнічного спілкування цілком можливо. І реалізовувати це завдання можна за двома основними векторами: у процесі опанування професійно спрямованих навчальних дисциплін та шляхом організації і впровадження позааудиторних країнознавчих проектів.

Насамперед з'ясуємо, що саме автор вкладає в поняття «полікультурна компетентність». У цілому це складова професійної компетентності фахівців, у т.ч. в туристичній сфері. Тож автор визначає полікультурну компетентність фахівця з туризму як здатність особистості кваліфіковано вирішувати професійні завдання, дипломатично та толерантно налагоджуючи процес міжкультурної взаємодії, володіючи сумою полікультурних країнознавчих знань, мовленнєвими навичками, комунікативними вміннями.

Потужним блоком навчального плану професійно-орієнтованих навчальних дисциплін за спеціальністю «Туризм» в Університеті «КРОК» (рівень «бакалавр») є країнознавчий, який і сприяє формуванню полікультурних знань та компетентностей. Країнознавчі дисципліни за спеціальністю «Туризм» подані в таблиці (зауважимо, що запропоновані дисципліни вивчаються обов'язково на першому та другому курсах, на третьому – за вибором):

Курс підготовки	Навчальні дисципліни
1 курс	Країнознавство, Рекреаційні комплекси світу
2 курс	Географія туризму, Туристичне країнознавство, Туристичне краєзнавство
3 курс	Географія культури, Всесвітня спадщина ЮНЕСКО у туризмі, Спеціальні історичні дисципліни у туризмі, Етнічні кухні світу, Культурно-пізнавальний та етнотуризм

У процесі вивчення цих дисциплін активно закладаються підвалини формування культурологічних знань про країни і народи світу, про потужні туристичні ресурси, створюються реальні умови для формування полікультурної компетентності. При цьому важливим є пошук найбільш вдалих форм і методів засвоєння знань. Як показує досвід, одним із найефективніших методів є проектна діяльність, а саме – створення творчих робіт, індивідуальних або колективних, розробка маршрутів,

власних міні-проектів тощо. Студенти із задоволенням виконують такі завдання, отримуючи при цьому знання про навколишній полікультурний світ.

В Університеті «КРОК» працює система полікультурних країнознавчих проектів для школярів, студентів та молоді. Серед них одним із найбільш потужних та успішних є «Країнознавчий просвітницький фестиваль «Діалог культур», розроблений та реалізований протягом п'яти років командою партнерів-однодумців Департаменту довузівської підготовки, кафедри туризму, кафедри спеціальної мовної підготовки, за активної підтримки Коледжу економіки, права та інформаційних технологій, інших підрозділів Університету.

Як показує анкетування студентів, які брали активну участь в організації та проведенні п'ятого фестивалю «Діалог культур: країни Америки, Австралія та Океанія», із 16 позааудиторних професійно спрямованих заходів, які відбулися протягом 2015-2016 навчального року, даний захід справив найбільш потужне враження. Перед студентами ставилася мета навчитися організовувати та впроваджувати в життя масштабні країнознавчі заходи, з тим щоб набути вмінь та навичок для майбутньої професійної діяльності. Також відбувся майстер-клас «Організація та проведення країнознавчих просвітницьких фестивалів» у рамках проекту «Професійні студії» Школи професійного зростання.

Завдяки участі в реалізації країнознавчих просвітницьких проектів студенти не тільки поглиблюють знання щодо інших культур та цивілізацій, але й мають змогу покращити навички міжкультурної комунікації, здобути досвід організації масштабних заходів.

На сьогодні у суспільстві існують серйозні соціально-економічні і політичні виклики, внутрішні та зовнішні загрози, тому полікультурна компетентність є безцінною складовою професіоналізму фахівця туристичної сфери. Кому, як не йому, сприяти налагоджуванню добросусідських відносин між людьми, гуманізації суспільства, пізнанню культурних надбань людства заради найдорожчого, що може бути, – миру і злагоди між народами.

.....

Л.Ф. Мелько, к.пед. н., доцент,
завідувач кафедри туризму Університету «КРОК»